

Należytość pocztowa uiszczona ryczałtem.

ROK IX.

NR. 4.

DZIENNIK URZĘDOWY

KURATORJUM OKRĘGU SZKOLNEGO KRAKOWSKIEGO

Kraków, dnia 26 kwietnia 1930 r.

TREŚĆ:

Pozycja	Str.
79. Wydatki na prasę	106
80. Czasopismo „Poradnik“	106
81. „Dom wycieczkowy“ młodzieży szkolnej w Krakowie	107
82. Instrukcja biurowa dla władz szkolnych I-szej instancji	107
83. Częściowa zmiana układu preliminarza budżetowego	108
84. Potrącanie czynszów w gmachach państwowych	110
85. Turnusy powołań na ćwiczenia wojskowe oficerów rezerwy w r. 1930	112
86. Obchód 25-lecia walki o szkołę	115
87. Zaliczki na pokrywanie kosztów Komisji egzaminacyjnych dla praktycznego egzaminu na nauczycieli publ. szkół powszechnych	117
88. Urlopy nauczycieli na wycieczkę do Kopenhagi	117
89. Zakres wymagań przy egzaminie wstępnym na W. K. N.	118
90. Ogrody szkolne	119
91. Wymiana korespondencji między młodzieżą polską we Francji i Polsce.	120
92. Wynagrodzenie kontraktowych nauczycieli publ. szkół powszechnych w okresie wakacyj	121
93. Wynagrodzenie za godziny nadliczbowe nauczycieli gimnazjów państwowych.	122
94. Wnioski o subwencje na pomoce naukowe	122
95. Urządzanie wystaw w szkołach żeńskich zawodowych	123
96. Wysokość opłat za świadectwa czeladnicze	124
97. Ruch służbowy	124
98. Konkursy	127
99. Komunikaty	130
DZIAŁ NIEURZĘDOWY:	
100. Ogłoszenia	136

79.

L. O. 667/30.

Kraków, dnia 25 marca 1930 r.

Do

Dyrekcji państwowych szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich, szkół zawodowych, Rad Szkolnych Powiatowych oraz Inspektorów szkolnych w Okręgu w sprawie wydatków na prasę.

Na podstawie rozporządzenia Ministerstwa WR. i OP. z dnia 7 i 18 marca 1930 r. Nr. I. Prez. 1301/30 polecam Dyrekcjom i pp. Inspektorom szkolnym przedkładać Kuratorjum dla Ministerstwa WR. i OP. miesięczne sprawozdania w postaci zestawień wszystkich sum wydatkowanych za pośrednictwem P. A. T. na prasę.

Zestawienie winno obejmować zarówno subsydja bezpośrednie jak i opłaty za ogłoszenia lub artykuły reklamowe oraz zawierać dokładną nazwę pisma, czasopisma, względnie agencji.

Sprawozdania należy przedkładać do 20 każdego miesiąca. Sprawozdań negatywnych nie należy przedkładać.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr. T. Kupczyński* wr.

80.

L. O. 830/30.

Kraków, dnia 29 marca 1930 r.

Do

Dyrekcji państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących i seminarjów nauczycielskich w Okręgu w sprawie czasopisma „Poradnik“.

Nawiązując do zarządzenia, ogłoszonego w Dz. Urz. Kuratorjum w Nr. 12 poz. 169 z roku 1929, zawiadamiam, że nakładem Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego wyszedł z druku drugi zeszyt „Poradnika w sprawach nauczania i wychowania oraz administracji w szkołach średnich ogólnokształcących i w seminarjach nauczycielskich“. Państwowe gimnazja i państwowe seminarja nauczycielskie otrzymują bezpośrednio z Ministerstwa po 2 egzemplarze wspomnianego zeszytu, gimnazja i seminarja prywatne mogą nabywać „Poradnik“ w księgarni Książnica-Atlas T. N. S. W., Warszawa, Nowy Świat 59, w cenie po 2:50 zł.

Na podstawie rozporządzenia Ministerstwa WR. i OP. z dnia 20 marca 1930 r. Nr. II. 6687/30 polecam Dyrekcjom gimnazjów i seminarjów nauczycielskich, aby zapoznały nauczycielstwo z treścią „Poradnika“ a omówieniu zagadnień, poruszonych w referacie Stefana Błachowskiego „O fazach rozwoju psychicznego młodzieży“, drukowa-

nym w tymże zeszytcie, poświęciły specjalne posiedzenie Rady Pedagogicznej.

Kurator Okręgu Szkolnego : *Dr. T. Kupczyński* wr.

81.

L. O. 998/30.

Kraków, dnia 8 kwietnia 1930 r.

Do

Dyrekcji państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących, szkół zawodowych, seminarjów nauczycielskich, Rad Szkolnych Powiatowych oraz Inspektorów szkolnych w Okręgu w sprawie składek na „Dom wycieczkowy“ młodzieży szkolnej w Krakowie.

Nawiązując do zarządzenia z 10 października 1928 r. L. O. 1806/28, proszę pp. Dyrektorów oraz Inspektorów szkolnych, aby składki, zebrane na „Dom wycieczkowy“ młodzieży szkolnej w Krakowie, przelali na konto czekowe P. K. O. 402.001 najdalej do końca czerwca br., o ile tego dotychczas jeszcze nie uczynili.

Budowa tego „Domu wycieczkowego“ jest już rozpoczęta. Ponieważ szybkie jego ukończenie leży przedewszystkiem w interesie samej młodzieży szkolnej, proszę pp. Dyrektorów i Inspektorów szkolnych, aby, zajmwszy życzliwe stanowisko, nie ustawiali w pracy nad dalszem zbieraniem składek, które będą przeznaczone na urządzenie wewnętrzne „Domu wycieczkowego“.

Składki należy przesyłać nadal na konto czekowe P. K. O. Nr. 402.001.

Kurator Okręgu Szkolnego : *Dr. T. Kupczyński* wr.

82.

L. O. 979/30.

Kraków, dnia 9 kwietnia 1930 r.

Do

Rad Szkolnych Powiatowych oraz Inspektorów szkolnych w Okręgu z wyjątkiem Rady Szkolnej Powiatowej w Wieliczce w sprawie instrukcji biurowej dla władz szkolnych I. instancji.

Na podstawie rozporządzenia Ministerstwa WR. i OP. z dnia 27 marca 1930 r. Nr. I. Prez. 1295/30 zawiadamiam, że w numerze 5 Dziennika Urzędowego Ministerstwa WR. i OP. ukaże się instrukcja biurowa dla władz szkolnych I. instancji.

Jakkolwiek instrukcja ta wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1931 r., to jednak polecam wszystkim urzędnikom władz szkolnych I.

instancji zaznaczyć się z jej treścią już obecnie celem stosowania odrazu tych postanowień, które nie wymagają zastosowania nowych druków.

W szczególności polecam zorganizować pracę nad układem akt, aby sprawa ta od nowego roku kalendarzowego mogła być prowadzona bez trudności.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr. T. Kupczyński* wr.

83.

L. O. 1009/30.

Kraków, dnia 11 kwietnia 1930.

Do

Dyrekcji państwowych szkół zawodowych, seminarjów nauczycielskich, Rad Szkolnych Powiatowych oraz Inspektorów szkolnych w Okręgu w sprawie częściowej zmiany układu preliminarza budżetowego.

Wobec wprowadzenia zmian w układzie budżetu na rok 1930/31 w stosunku do okresu ubiegłego podaję je poniżej do wiadomości celem ścisłego stosowania przy kwalifikowaniu wydatków na właściwe paragrafy i pozycje budżetu.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr. T. Kupczyński* wr.

Dział 4	rozdz. 1	§ 5	poz. 1	—	Komorne i należności uboczne,
"	"	"	"	2	— Opał, oświetlenie i utrzymanie porządku, a) wydatki osobowe, b) wydatki rzeczowe,
"	"	§ 6	"	1	— Inwentarz,
"	"	"	"	2	— Materiały pisarskie,
"	"	"	"	3	— Druki,
"	"	"	"	4	— Książki i pisma,
"	"	"	"	5	— Wydatki pocztowe, telegr. i telefon.,
"	"	"	"	6	— Ryczałt na pomoc kancelaryjną,
"	"	§ 8	"	1	— Różne,
"	"	"	"	2	— Doksztalcanie inspektorów,
"	"	§ 9	"		— Remont i konserwacja budowli,
Dział 4	rozdz. 2	§ 5	poz. 1	—	Komorne i należności uboczne,
"	"	"	"	2	— Opał, oświetlenie i utrzymanie porządku,
"	"	§ 6	"	1	— Inwentarz,
"	"	"	"	2	— Materiały pisarskie,
"	"	"	"	3	— Druki,
"	"	"	"	4	— Książki i pisma,
"	"	"	"	5	— Wydatki poczt., telegr. i telefoniczne,
"	"	§ 8	"	1	— Różne,

- Dział 4 rozdz. 2 § 8 poz. 2 — Prace programowe i recenzje,
 „ „ § 9 „ — Remont i konserwacja budowli,
 „ „ § 10 „ 1 — Urządzenie lokali szkolnych,
 „ „ „ 2 — Pomoce naukowe,
 „ „ § 11 „ 1 — Szkoły i ochronki prywatne,
 „ „ „ 2 — Zasiłki dla burs i inst. opiekujących się
 młodzieżą,
 „ „ „ 3 — Inne zasiłki,
 „ „ § 12 „ 1 — Zasiłki,
 „ „ „ 2 — Pożyczki,
 „ „ „ 3 — Prace w zakresie organizacji i budo-
 wnictwa szkół,
- Dział 4 rozdz. 3 § 4 poz. 2 — Utrzymanie środków lokomocji,
 „ „ § 5 „ 1 — Komorne i należności uboczne,
 „ „ „ 2 — Opał, oświetlenie i utrzymanie porządku,
 a) wydatki osobowe,
 b) wydatki rzeczowe,
 „ „ § 6 „ 1 — Inwentarz,
 „ „ „ 2 — Materjały pisarskie,
 „ „ „ 3 — Druki,
 „ „ „ 4 — Książki i pisma,
 „ „ „ 5 — Wydatki pocztowe, telegraficzne
 i telefoniczne,
 „ „ § 8 „ 1 — Różne,
 „ „ „ 2 — Doksztalcanie nauczycieli,
 „ „ „ 3 — Honorarja za opracowanie programów,
 „ „ „ 4 — Urządzanie ogrodów szkolnych przy
 sem. naucz.,
- Dział 4 rozdz. 3 § 8a — Stypendja dla nauczycieli czynnych
 na studja zagraniczne,
 „ „ § 9 — Remont i konserwacja budowli,
 „ „ § 10 poz. 1 — Urządzenie lokali szkolnych,
 „ „ 2 — Pomoce naukowe,
 „ „ § 11 „ 1 — Stypendja dla nauczycieli i kandy-
 datów na nauczycieli,
 „ „ „ 2 — Stypendja dla uczniów,
 „ „ „ 3 — Zasiłki dla burs i instytucji opieku-
 jących się młodzieżą,
- Dział 6 § 4 poz. 2 — Utrzymanie środków lokomocji,
 „ § 5 „ 1 — Komorne i należności uboczne,
 „ „ 2 — Opał, oświetlenie i utrzymanie porządku,
 a) wydatki osobowe,

Dział 6	§ 5	poz. 2	b) wydatki rzeczowe,
"	§ 6	" 1	— Inwentarz,
"	"	" 2	— Materiały pisarskie,
"	"	" 3	— Druki,
"	"	" 4	— Książki i pisma,
"	"	" 5	— Wydatki pocztowe, telegraficzne i telefoniczne,
"	§ 8	" 1	— Różne wydatki,
"	"	" 2	— Komisje egzaminacyjne,
"	"	" 3	— Kształcenie nauczycieli,
"	"	" 4	— Honorarja za prace programowe, recenzje oraz ekspertyzy zawodowe (wizytacje),
"	"	" 5	— Wystawy szkolne,
"	"	" 6	— Wycieczki szkolne,
"	§ 9	"	— Remont i konserwacja budowli,
"	§ 10	" 1	— Urządzenie lokali szkolnych,
"	"	" 2	— Pomoce naukowe,
"	§ 11	" 1	— Stypendja dla uczniów,
"	"	" 2	— Szkolnictwo prywatne,
"	"	" 3	— Zasiłki dla burs i instytucji opiekujących się młodzieżą,
"	§ 12	"	— Fundusz obrotowy.

84.

L. O. 875/30.

Kraków, dnia 14 kwietnia 1930 r.

Do

Dyrekcji państwowych szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich i szkół zawodowych w Okręgu w sprawie potrącania czynszów za lokale zajmowane przez funkcjonarjuszów państwowych w gmachach państwowych przy wypłacie uposażenia służbowego.

Prezydjum Rady Ministrów, po porozumieniu z Ministerstwem Sprawiedliwości, pismem z dnia 17 marca br. Nr. 4683 przesłało następujące wyjaśnienie w sprawie potrącania czynszów za lokale, zajmowane przez funkcjonarjuszów państwowych w gmachach państwowych, przy wypłacie uposażenia służbowego:

„Prezydjum Rady Ministrów i Ministerstwo Sprawiedliwości uważają, że niema podstaw prawnych do potrącania z poborów, wypłacanych funkcjonarjuszom państwowym, czynszów za lokale, zajmowane przez

tychże funkcjonarjuszów w domach państwowych. Podstawa ta istnieje tylko w stosunku do mieszkań służbowych w myśl przepisu, zawartego w art. 8 ust. 1 zdanie 1 ustawy z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska (Dz. U. R. P. Nr. 116 poz. 924). Wprawdzie ust. 1 art. 8 ustawy w swem ogólnem ujęciu dotyczy także mieszkań, wynajmowanych przez funkcjonarjuszów państwowych od Skarbu Państwa, ale tylko w zdaniu 2 ustępu 1; zgodnie z tem Rada Ministrów rozporządzeniem z dnia 1 października 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 90 poz. 849) ustaliła wysokość opłat nie tylko za mieszkania służbowe, ale także tych opłat, które stanowią czynsz w mieszkaniach wynajmowanych. Natomiast przepis, zawarty w zdaniu 1 ust. 1 art. 8 ustawy z dnia 9 października 1923 r., mówiący o potrącaniu wartości mieszkania z wypłacanego funkcjonarjuszom uposażenia służbowego, nie może odnosić się do mieszkań wynajmowanych. Stosunek między funkcjonarjuszem a Skarbem Państwa jest tutaj prywatnoprawny, (jedynie wysokość czynszu, za którym będzie wynajmować lokale Skarbu Państwa, jest ustalona w drodze przepisu prawa publicznego) i potrącanie z urzędu należności, wynikającej z stosunku prawnocywilnego, z uposażenia nie może być uznane za możliwe. W omawianych wypadkach miarodajne są stosunki umowne a nie jednostronne zarządzenie władzy występującej w imieniu Skarbu Państwa.

Nadmienić trzeba, że gdyby się uznało możliwość potrącania, toby się pozbawiło zainteresowanych funkcjonarjuszów państwowych prawa do dochodzenia w drodze prawa roszczeń z tytułu ewentualnie niesłusznie dokonanych potrąceń, niewłaściwego wymiaru i obliczania kwot potrącanych itd. Fakt potrącania nie mógłby być skarżony do sądu powszechnego jako funkcja władzy, sprawowana w ramach stosunku służbowego funkcjonarjusza do Państwa, zaś sąd administracyjny zająłby się jedynie problemem legalności zarządzenia władzy a nigdy ustaleniem należności i wysokości potrącaniej pretensji Skarbu Państwa.

Z powyższego wynika, że komorne z uposażenia potrącanie być nie może, należności te są bowiem różnorodnjowe i ocena każdej z nich winna się opierać na odmiennych przepisach prawa.

Zajmując powyżej określone stanowisko prawne, Prezydium Rady Ministrów nie widzi jednak przeszkód, by urzędy i władze ułatwiały — w interesie tak Skarbu Państwa, jak i funkcjonarjuszów państwowych — pobieranie czynszów w drodze inkasa, wykonywanego przy sposobności wypłacania uposażenia za równoczesnem wystawianiem kwitów na wpłacone komorne“.

Podając powyższe do wiadomości, zarządzam na podstawie rozporządzenia Ministerstwa WR. i OP. z dnia 24 marca 1930 r. Nr. I. Prez. 1866/30 pobieranie przez Dyrekcje, począwszy od dnia 1 czerwca br.,

czynszów za mieszkania wynajmowane od Skarbu Państwa w drodze inkasa, przy przestrzeganiu wskazówek, zawartych w ostatnim ustępie powyższego pisma Prezydium Rady Ministrów. Potrącane kwoty należy wpłacać do Kasy Skarbowej na dochód właściwej Dyrekcji Robót Publicznych przy równoczesnem podaniu wysokości i przeznaczenia kwoty oraz określenia czasu, za który interesowana osoba płaci czynsz. Dyrekcje będą wystawiały kwity osobom, którym będą potrącać komorne. Duplikaty kwitów oraz dowody wpłacenia potrąconego czynszu należy zatrzymać w aktach.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr. T. Kupczyński* wr.

85.

L. O. 1058/30.

Kraków, dnia 16 kwietnia 1930 r.

Do

Dyrekcji państwowych i prywatnych męskich i koedukacyjnych szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich, szkół zawodowych, Rad Szkolnych Powiatowych oraz Inspektorów szkolnych w Okręgu w sprawie turnusów powołania na ćwiczenia wojskowe oficerów i podchorążych rezerwy w roku 1930.

Nawiązując do zarządzenia, ogłoszonego w Dz. Urz. Kuratorjum Nr. 3 poz. 62 z roku 1930, podaję do wiadomości na podstawie pisma Dowództwa Okręgu Korpusu Nr. V. z dnia 12 kwietnia 1930 roku L. 38254/Og. uzup. ogłoszenie o powołaniu w b. r. na ćwiczenia wojskowe oficerów (podchorążych) rezerwy z uwzględnieniem poszczególnych turnusów ćwiczeń. Terminy poszczególnych turnusów ćwiczeń wojskowych dla podoficerów i szeregowców rezerwy zostaną później podane do wiadomości.

Z uwagi na to, że oficerowie (podchor.) rez. zostaną w b. r. powołani imiennymi kartami powołania na każdy poszczególny turnus ćwiczeń, specjalne obwieszczenia o powołaniu ich na ćwiczenia sporządzane nie będą.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr. T. Kupczyński* wr.

„O G Ł O S Z E N I E

o powołaniu na ustawowe ćwiczenia zwyczajne oficerów i podchorążych rezerwy w roku 1930.

I. Na podstawie rozp. Ministra Spraw Wojskowych L. 500 z dnia 28 marca 1930 r., wydanego na mocy art. 77. ustawy o powsz. obow. wojsk. (Dz. Ust. R. P. Nr. 46/28 poz. 458), zostają powołani w roku bieżącym na 4-ro, 6-cio i 8-mio tygo-

dniowe ćwiczenia zwyczajne na całym obszarze Rzeczypospolitej w korpusach osobowych:

piechoty z czołgami, kawalerji, artylerji, aeronautyki, inżynierji i saperów, łączności, samochodów, żandarmerji, uzbrojenia, sanitarnych (tylko lekarzy med. i wet.), marynarki wojennej.

II. a) na 4-ro tygodniowe ćwiczenia rezerwy:

Podoficerów, st. szeregowców i szeregowców rezerwy bez względu na rocznik z cenzusem wykształcenia 6 do 8 klas szkoły średniej (bez matury), absolwentów szkół podchorążych rezerwy, nie posiadających tytułu podchorążych rezerwy.

b) na 6-cio tygodniowe ćwiczenia rezerwy:

Oficerów rezerwy:

1. Tych z roczników 1903 do 1892, którzy, będąc powołani w roku ubiegłym, nie odbyli ćwiczeń z jakichkolwiek powodów (np. wskutek choroby, odroczenia ćwiczeń, przebywania zagranicą, etc.).

2. Wszystkich oficerów rezerwy bez względu na ilość poprzednio już odbytych ćwiczeń

a) do rocznika 1904 (zasadniczo 1-sze ćwiczenie),

b) do roczników 1900, 1899, 1897, 1896 i 1894 (zasadniczo 3-cie ćwiczenie).

3. Do roczników 1902, 1901, 1898, 1895 i 1893, którzy w ubiegłym roku odbyli dopiero pierwsze ćwiczenie, jako nowo-mianowani ppor. rez. i nowo-przyjęci z byłych armij zaborskich lub z powodu odroczeń.

4. Wszystkich nowo-mianowanych ppor. rez. i ewent. nowoprzyjętych do W. P. oficerów rezerwy z byłych armij zaborskich, a należących do roczników od 1904 do 1894.

5. Oficerów rezerwy marynarki wojennej z roczników 1892 do 1903, którzy dotychczas ćwiczeń nie odbyli, t. j. których nie powołano w latach ubiegłych, lub którzy uzyskali odroczenia ćwiczeń z jakichkolwiek powodów.

Podchorążych rezerwy:

1. Wszystkich, którzy ukończyli szkoły podchorążych rezerwy w roku 1928., wzgl. w lotnictwie i balonach w roku 1929.

2. Wszystkich, którzy w roku 1929 z jakichkolwiek przyczyn ćwiczeń nie odbyli.

3. Wszystkich podchorążych rezerwy, którzy, posiadając jedno ćwiczenie rez., nie zostali dotychczas zakwalifikowani na ppor. rez.

4. Podchorążych rezerwy marynarki wojennej, należących do roczników od 1899 do 1903.

III. Ćwiczenia na terenie O. K. Nr. V. odbędą się w następujących terminach:

1. Piechota:

a) dla oficerów rez. 3 turnusy:

I-szy od 30 czerwca do 9 sierpnia

II-gi od 11 sierpnia do 20 września

III-ci od 29 września do 8 listopada.

Ponadto oficerowie rez., wyznaczeni imiennie na specjalne kursa, w terminach wskazanych im w kartach powołania.

b) dla podchorążych rez. 4 turnusy:

I-szy od 19 maja do 29 czerwca

II-gi od 30 czerwca do 9 sierpnia

III-ci od 11 sierpnia do 20 września

IV-ty od 29 września do 8 listopada.

2. Czołgi:

tak dla ofic. rez. jak i podchor. 1 turnus:
od dnia 16 czerwca do 26 lipca.

3. Kawalerja:

tak dla ofic. rez. jak i pchor. rez. 3 turnusy:

I-szy od 19 maja do 28 czerwca
II-gi od 30 czerwca do 9 sierpnia
III-ci od 11 sierpnia do 20 września.

Ponadto oficerowie rez., wyznaczeni imiennie na specjalne kursa, w terminach wskazanych im w kartach powołania.

4. Artylerja:

tak dla ofic. rez. jak i pchor. rez. 2 turnusy:

I-szy od 12 maja do 21 czerwca
II-gi od 30 czerwca do 9 sierpnia

Ponadto oficerowie rez., wyznaczeni imiennie na specjalne kursa, w terminach wskazanych im w kartach powołania.

5. Aeronautyka:

tak ofic. rez. jak i pchor. rez. 2 turnusy:

I-szy od 10 czerwca do 21 lipca
II-gi od 15 września do 25 października.

6. Saperzy:

a) dla ofic. rez. 3 turnusy:

I-szy od 19 maja do 28 czerwca
II-gi od 7 lipca do 16 sierpnia
III-ci od 18 sierpnia do 27 września.

b) dla podchorążych rez. 2 turnusy:

I-szy od 19 maja do 28 czerwca
II-gi od 7 lipca do 16 sierpnia.

Ponadto oficerowie rez., wyznaczeni imiennie na specjalne szkoły i kursa, w terminach wyznaczonych w kartach powołania.

7. Łączność:

tak dla ofic. rez. jak i pchor. rez. 2 turnusy:

I-szy od 10 czerwca do 21 lipca
II-gi od 11 sierpnia do 20 września.

Ponadto oficerowie rez., wyznaczeni imiennie na specjalne kursa, w terminach wskazanych im w kartach powołania.

8. Samochody:

dla ofic. rez. 3 turnusy:

I-szy od 10 czerwca do 21 lipca
II-gi od 28 lipca do 6 września
III-ci od 15 września do 25 października.

Ponadto oficerowie rez., wyznaczeni imiennie na specjalne szkoły i kursa, w terminach wyznaczonych w kartach powołania.

9. Żandarmerja:

dla ofic. rez. 1 turnus:

od dnia 11 sierpnia do 20 września.

Ponadto oficerowie rez., wyznaczeni imiennie na specjalne kursa, w terminach wskazanych im w kartach powołania.

10. Uzbrojenie:

dla ofic. rez. 1 turnus:

od dnia 7 lipca do 15 sierpnia.

11. Sł. zdrowia:

a) tak dla ofic. rez. lek. med. jak i pchor. lek. med. 3 turnusy:

I-szy od 25 kwietnia do 5 czerwca

II-gi od 2 czerwca do 12 lipca

III-ci od 4 sierpnia do 13 września.

b) ponadto tylko dla oficerów rez. lek. med. 4 turnusy:

I-szy od 1 października do 8 listopada 1930 r.

II-gi od 14 listopada do 23 grudnia 1930 r.

III-ci od 3 stycznia do 13 lutego 1931 r.

IV-ty od 20 lutego do 31 marca 1931 r.

Oprócz tego zostaną powołani przez M. S. Wosk. w koniecznej ilości oficerowie rez. aptekarze, w terminach wskazanych im w kartach powołania.

c) dla oficerów rez. lek. wet. 2 turnusy:

I-szy od 16 czerwca do 26 lipca

II-gi od 21 lipca do 30 sierpnia.

12. Marynarka wojenna:

dla podchorążych rez. 2 turnusy:

I-szy od 2 czerwca do 12 lipca

II-gi od 4 sierpnia do 13 września.

Ponadto oficerowie rez. maryn. woj., wyznaczeni imiennie przez Kier. Maryn. Woj., w terminach wskazanych im w kartach powołania.

86.

L. O. 1073/30.

Kraków, dnia 17 kwietnia 1930 r.

Do

Dyrekcij państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących, szkół zawodowych, seminarjów nauczycielskich, Rad Szkolnych Powiatowych oraz Inspektorów szkolnych w Okręgu w sprawie obchodu 25-lecia walki o szkołę.

Dla uczczenia rocznicy 25-lecia strajku szkolnego w b. Królestwie polskiem i walki o szkołę polską powstał Komitet pod Wysokim Protektoratem Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, Marszałka Józefa Piłsudskiego i Prymasa Polski Kardynała Augusta Hlonda, a pod honorowem przewodnictwem p. Ministra WR. i OP.

Komitet uważa za konieczne przedewszystkiem przypomnieć społeczeństwu i młodzieży, że szkoła polska, z której obecnie bez trudu korzystać mogą wszyscy obywatele, nie przyszła bez walki, lecz okupiona została szeregiem ofiar, wobec czego obecne pokolenie zobowiązane jest z kolei w lepszych warunkach oddać Państwu i społeczeństwu dług, zaciągnięty wobec przeszłości.

W tym celu Komitet organizuje Zjazdy Koleżeńskie lokalne we

wszystkich środowiskach, gdzie strajk był organizowany. Zakończy te Zjazdy — Zjazd Centralny w Warszawie dnia 3 października 1930 r. Niezależnie od tego, gdziekolwiek jest jakakolwiek szkoła, Komitet pragnąłby widzieć obchody, poświęcone historii walki o szkołę polską w trzech zaborach.

Za następne swe zadanie Komitet uważa ochronę cennych danych o walce o szkołę polską od historycznej niepamięci.

W tym celu Komitet opracowuje monografie, poświęcone walce o szkołę polską, oraz organizuje archiwum dokumentów i opracowań.

Wreszcie w przeświadczeniu, że należyte uczczenie czynu może być dokonane tylko przez nowy czyn, Komitet przy udziale wszystkich czynników państwowych i społecznych rozpoczyna wielką akcję finansową, zmierzającą do ufundowania mocnych podstaw finansowych dla szkolnictwa polskiego poza granicami Państwa, tj. dla tych rodaków, którzy pozbawieni są możliwości korzystania w należyty sposób z prawa uczenia się w języku ojczystym.

Zgodnie z powyższem na skutek rozporządzenia p. Ministra WR. i OP. z dnia 15 kwietnia 1930 r. Nr. I. Prez. 2592/30 proszę pp. Dyrektorów i Inspektorów Szkolnych, aby

1) zachęcili nauczycielstwo sobie podległe do urządzenia w szkołach odpowiednich obchodów w terminie do 1 października 1930 r. (Wszelkie materiały, potrzebne w tym celu ma Komitet);

2) zachęcili do dobrowolnego opodatkowania się zarówno nauczycielstwo jakoteż młodzież szkolną ze wszystkich szkół. Niechaj każde dziecko ze szkoły powszechnej złoży na ten cel po 5 groszy, a ze szkoły średniej po 10 groszy, to zebrana w tym stosunku kwota będzie stanowić poważną pozycję dla zrealizowania zamierzeń Komitetu.

W tym celu Kuratorjum nadeśle odpowiednią liczbę list składkowych do wszystkich szkół w Okręgu. Listy te najpóźniej do dnia 15 września br. winny być zwrócone Komitetowi. Wpłaty uskuteczniane być mogą częściowo, za zwrotem natychmiast odnośnych list;

3) zachęcili nauczycielstwo do przesyłania dokumentów walki o szkołę polską (strajk 1902 r., 1905 i 1906 r., bojkot w byłym zaborze pruskim, akcja odaustrjaczania szkolnictwa w b. zaborze austriackim w 1906 r.) do Komitetu, pod adresem: Komitet Obchodu 25-lecia walki o szkołę polską: Warszawa, Gmach Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego P. K. O. 21895.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr T. Kupczyński* wr.

87.

L. I. K. N. 1290/30.

Kraków, dnia 5 marca 1930 r.

Do

Panów Przewodniczących Państwowych Komisji Egzaminacyjnych dla praktycznego egzaminu na nauczycieli szkół powszechnych w Okręgu w sprawie zaliczek na pokrywanie kosztów tych Komisji.

Celem sprawniejszego załatwiania spraw finansowych Komisji egzaminacyjnych polecam pp. Przewodniczącym, aby zawiadamiali na kilka dni przed rozpoczęciem egzaminu, ile osób zgłosiło się do ich Komisji, przedkładając równocześnie wniosek o asygnowanie na pokrycie kosztów zaliczki w wysokości 50% taks przez te osoby wpłaconych. Po zakończeniu egzaminu należy możliwie szybko zestawić spis wydatków i przesłać do Kuratorjum z wnioskiem o asygnowanie brakującej sumy na pokrycie kosztów egzaminu. Po wypłaceniu wszystkich należności, pp. Przewodniczący prześlą wyrachowanie wraz z dowodami kasowymi do Kuratorjum.

Zwracam uwagę, że Komisje mają pracować na zasadzie samowystarczalności.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr. T. Kupczyński* wr.

88.

L. I. KN. 1621/30.

Kraków, dnia 26 marca 1930 r.

Do

Dyrekcji państwowych szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich, Państwowego Pedagogjum oraz Rad Szkolnych Powiatowych i Inspektorów szkolnych w Okręgu w sprawie urlopów nauczycieli na wycieczkę do Kopenhagi.

Na podstawie zarządzenia Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 18 marca 1930 r. Nr. II. 5376/30 Kuratorjum zawiadamia, że tym nauczycielom robót ręcznych, którzy pokażą zaświadczenie Dyrekcji państwowego Instytutu Robót Ręcznych, stwierdzające, że zostali zapisani na wycieczkę do Kopenhagi, urządzoną przez tenże Instytut w dniach 16—21 i 23—28 czerwca 1930 r., należy udzielać urlopów na czas od 15—22 i 22—29 czerwca 1930 r., o ile w poszczególnych wypadkach nie zachodzą nieznane bliżej przeszkody.

Ministerstwo uważa wyjątkowo tę wycieczkę zagraniczną za pożądaną; będzie ona miała nietylko ścisłą łączność z pracą szkolną, lecz ponadto, jadąc do Kopenhagi, nauczyciele zwiedzą Gdańsk i Gdynię, zetkną się bezpośrednio z polskim morzem, a poza zwiedzaniem muzeów i szkół wzorowych w Kopenhadze, dla wycieczkowiczów zostanie

zorganizowana dwugodzinna lekcja rytmicznych ćwiczeń narzędziami w seminarjum robót ręcznych pod [kierunkiem znanego dyrektora Clausena.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr. T. Kupczyński* wr.

89.

L. I. KN. 2923/30.

Kraków, dnia 15 kwietnia 1930 r.

Do

Rad Szkolnych Powiatowych i Inspektorów szkolnych w Okręgu w sprawie zakresu wymagań przy egzaminie wstępnym na W. K. N.

W związku z zarządzeniem z dnia 21 lutego br. L. I. KN. 1002/30, ogłoszonego Dz. Urz. K. O. S. K. Nr. 2 z r. 1930, podaję poniżej do wiadomości zakres wymagań przy egzaminie wstępnym na Wyższy Kurs Nauczycielski grupy metodyczno-pedagogicznej w Wilnie i fizyko-chemicznej w Warszawie.

I. Zakres wymagań przy egzaminie wstępnym na Wyższy Kurs Nauczycielski (grupa met.-pedagogiczna).

Kandydata obowiązuje znajomość podstawowych zasad nauczania oraz zabiegów metodycznych w zakresie pierwszych lat nauczania w szkole powszechnej. Wskazany podręcznik, n. p. L. Żeleńska Metodyka pierwszych lat nauczania. Nasza Księgarnia. Warszawa.

Pozatem kandydat winien się wykazać przestudjowaniem jednej z wymienionych książek:

1) J. W. Dawid, Inteligencja, wola i zdolność do pracy. Nasza Księgarnia. Warszawa III. wyd. 1927.

2) Ed. Claparède, Psychologja dziecka i pedagogika eksperymentalna. Nasza Księgarnia. Warszawa 1927.

3) W. Zionkowski, Psychologja dziecięctwa. Książnica-Atlas, Lwów-Warszawa 1929.

4) J. Piaget, Mowa i myślenie u dziecka. Lwów-Warszawa 1929. Książnica.

5) St. Szuman, Sztuka dziecka. Książnica-Atlas. Warszawa.

Kandydaci będą również poddani egzaminowi, sprawdzającemu uzdolnienie muzyczne i rysunkowe w stopniu, potrzebnym do prowadzenia nauki śpiewu i rysunku w niższych w oddziałach szkoły powszechnej.

II. Zakres wymagań przy egzaminie wstępnym na Wyższy Kurs Nauczycielski (grupa fizyko-chemiczna).

1) Kandydata obowiązuje znajomość przepisane go programu szkoły powszechnej z zakresu przyrody martwej oraz metodyki nauczania przy-

rody martwej w szkole powszechnej, zdobyta na podstawie co najmniej jednorocznej praktyki w tej dziedzinie.

2) Kollokwjum z przyrody martwej na podstawie ogólnego zakresu, objętego programem seminarjum nauczycielskiego, uwzględni przede wszystkim zjawiska cieplne. Przygotowanie w zakresie tych ostatnich zjawisk winien kandydat zdobyć zarówno przez lekturę jako też na drodze laboratoryjnej: przez ćwiczenia z użyciem najprostszycch pomocy naukowych (termometr od 20° C. do 110° C., garnki emaljowane różnej wielkości z gospodarstwa kuchennego, prymus lub maszynka spiryтусowa).

Podręczniki: Jarosław Chełmiński: Fizyka. Władysław Michalski: Przyroda martwa.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr. T. Kupczyński* wr.

90.

L. I. 11738/30.

Kraków, dnia 29 marca 1930 r.

Do

Rad Szkolnych Powiatowych i Inspektorów szkolnych w Okręgu w sprawie ogrodów szkolnych.

Podobnie jak w nauczaniu fizyki i chemji doniosłą rolę odgrywają dzisiaj pracownie przyrodnicze, których ilość rok rocznie wzrasta na terenie tutejszego Okręgu Szkolnego i bez których już nauczycielstwo tam, gdzie one istnieją, nie wyobraża sobie metodycznego nauczania tych przedmiotów, tak w nauczaniu przyrody żywej wielkie usługi nie tylko dla metodyki samego przedmiotu, ale i dla podniesienia kultury wsi, mogą mieć racjonalnie zakładane i prowadzone ogrody szkolne. O ile sprawa zakładania ogrodów szkolnych po dużych miastach natrafia ze względów drożyzny placów na bardzo wielkie trudności, o tyle po wsiach czy małych miastach może być daleko łatwiej realizowaną. W szeregu miejscowości bardzo często do szkoły należy grunt szkolny, niejednokrotnie wydzierżawiony lub też używany przez nauczycielstwo wyłącznie pod uprawę roślin okopowych, a zatem nie spełniający tej roli, jaką wzorowo prowadzony ogród szkolny spełniać powinien.

W każdym niemal powiecie pracują nauczyciele, mający zamiłowanie bądź to do sadownictwa, ogrodnictwa hodowli kwiatów lub pszczołarstwa, czy jedwabnictwa, którzy, działając we wspólnem porozumieniu, mogliby w swoich powiatach sprawę zakładania i urządzania ogrodów szkolnych ruszyć z martwego punktu, na którym dotąd się znajduje. Temat ten, opracowany przez fachowców, nadawałby się bardzo dobrze do omówienia go na konferencjach rejonowych. Nie chcąc narzucać Panom Inspektorom i Radom Szkolnym jakiegoś jednolitego sposobu,

w jaki myśl zakładania ogrodów szkolnych mogłaby być najłatwiej zrealizowaną, polecam ją uwadze i gorącemu poparciu. Wszelkimi radami i wskazówkami może służyć Towarzystwo popierania ogrodów szkolnych — Warszawa, Plac Trzech Krzyży 8 m. 27. Celem ułatwienia nauczycielstwu zapoznania się z tem zagadnieniem podaję poniżej literaturę w języku polskim, która może być pomocną dla prelegentów na konferencjach rejonowych.

Literatura:

1. Wł. Grabski: Kultura wsi polskiej. Warszawa Księg. Höesika, cena 3 zł.
2. Wł. Szafer: Życie kwiatów. Lwów.
3. Przewodnik po ogrodzie botanicznym Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 1919.
4. Jan Biegański: Hodowla ziół lekarskich. Warszawa 1921.
5. Wł. Szafer: Ogrody szkolne.
6. S. Jankowski: Ogród przy szkole. Warszawa 1918.
7. S. Jankowski: Wskazania ogrodnicze. Warszawa 1921.
8. S. Makowiecki: Kwiaty ogrodowe.
9. B. Hryniewicki: Zielnik i muzeum botaniczne.
10. Janina Antoniewicz: Doświadczenia w ogrodzie botanicznym. „Nasza Księgarnia“.
11. St. Bełżecki: Udział nauczycieli w badaniach florystycznych.
12. Praca szkolna: Nr. 2 z roku 1929.
13. Życie szkolne: Nr. 4 z roku 1929.
14. Przyrodnik: Zeszyt 6/8 z roku 1925.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr. T. Kupczyński* wr.

91.

L. I. T. 11093/30.

Kraków, dnia 31 marca 1930 r.

Do

Dyrekcji seminarjów nauczycielskich, Rad Szkolnych Powiatowych oraz Inspektorów szkolnych w Okręgu w sprawie wymiany korespondencji między młodzieżą polską we Francji i w Polsce.

W związku z zarządzeniem z dnia 3 kwietnia 1928 r. L. I. KN. 9927/28 w sprawie wymiany pocztówek krajoznawczych przez młodzież polską we Francji i w Polsce oraz na podstawie rozporządzenia Ministerstwa WR. i OP. z dnia 20 marca 1930 r. Nr. II. 6330/30 zwracam uwagę kierowników szkół powszechnych i szkół ćwiczeń przy seminarjach nauczycielskich, których młodzież prowadzi omawianą korespondencję, żeby korespondowały przede wszystkim dzieci młodsze, a to

ze względu na poziom rozwoju umysłowego tych dzieci polskich we Francji, dla których korespondencja jest przeznaczona.

Należy również unikać pisania według wspólnego szablonu, często nawet dyktowanego, natomiast należy zachęcać dzieci do korespondowania w sposób indywidualny.

Przypominam równocześnie treść ustępu 3-go wspomnianego zarządzenia w sprawie właściwego doboru pocztówek, które winny mieć charakter krajoznawczy.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr. T. Kupczyński* wr.

92.

L. I. Wi. 14120/30.

Kraków, dnia 14 kwietnia 1930 r.

Do

Rad Szkolnych Powiatowych, Rady Szkolnej Miejskiej w Krakowie i PP. Inspektorów szkolnych w Okręgu w sprawie wynagrodzenia kontraktowych nauczycieli publicznych szkół powszechnych w okresie wakacyj.

Celem uregulowania sprawy wynagrodzenia służbowego nauczycieli kontraktowych w okresie feryj głównych Kuratorjum, opierając się na postanowieniach okólnika Ministerstwa WR. i OP. z dnia 14 maja 1923 L. 6020/I. (Dz. Urz. Nr. 12 poz. 10), przypomina, że:

1) w związku z treścią ustępu 2 wymienionego okólnika wszystkim nauczycielom kontraktowym, służącym bez przerwy od września 1929 r., których umowy opiewały z terminem do 30 czerwca 1930 r., należy te umowy zmienić z terminem do 31 sierpnia 1930 r.;

2) postanowienie p. 1 niniejszego okólnika może być również za stosowane odnośnie do tych nauczycieli kontraktowych, którzy wprowadzie nie pracują od września 1929 r., ale w każdym razie wstąpili do służby najpóźniej dnia 1 lutego 1930 r., o ile od czasu wstąpienia na służbę pracowali do końca czerwca bez przerwy i o ile Pan Inspektor, Rada Szkolna Powiatowa przed ferjami głównymi uzna, że zajdzie potrzeba dalszego zatrudnienia ich od początku przyszłego roku szkolnego; odnosi się to zwłaszcza do tych nauczycieli kontraktowych, którzy zastępują nauczycieli, odbywających obowiązkową służbę wojskową, względnie korzystających z urlopów bezpłatnych z terminem, przekraczającym miesiące wakacyjne, jak również do tych, których Pan Inspektor — Rada Szkolna Powiatowa — zamierza zatrudnić z początkiem przyszłego roku szkolnego w charakterze nauczycieli tymczasowych, względnie kontraktowych np. za urlopowanych na Wyższy Kurs Nauczycielski, chorych i t. p.;

3) natomiast nauczycielom kontraktowym, zatrudnionym po dniu 1 lutego, wynagrodzenie za miesiące wakacyjne nie przysługuje, bez względu na możliwość zatrudnienia ich z początkiem przyszłego roku szkolnego 1930/31. Wobec tego, o ile zawarto umowę t. zw. „do odwołania“, należy ją zmienić umowę z terminem do 30 czerwca b. r.

W związku z powyższem należy przesłać do Kuratorjum odpowiednio zmienione umowy wraz z należycie uzasadnionym wnioskiem w terminie nieprzekraczalnym do 31 maja b. r., na podstawie czego Kuratorjum będzie miało możność wydania potrzebnych zarządzeń w sprawie regularnego asygnowania należnego wynagrodzenia w czasie ferji głównych przy poborach miesięcznych.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr. T. Kupczyński* wr.

93.

L. II. 2687/30.

Kraków, dnia 14 marca 1930 r.

Do

Dyrekcji państwowych szkół średnich ogólnokształcących w Okręgu w sprawie wynagrodzenia za godziny nadliczbowe.

Ministerstwo W. R. i O. P. rozporządzeniem z dnia 7 marca 1930 roku L. II. 5307/30 wyjaśniło, że nauczycielom państwowych szkół średnich ogólnokształcących, biorącym udział w Kursach wychowawczych, organizowanych przez Ministerstwo, na żądanie Ministerstwa nie należy skreślać wynagrodzenia za godziny nadliczbowe za czas, spędzony przez nich na kursie.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr. T. Kupczyński* wr.

94.

L. II. 3168/30.

Kraków, dnia 28 marca 1930 r.

Do

Dyrekcji państwowych szkół średnich ogólnokształcących w Okręgu w sprawie wniosków o subwencje na pomoce naukowe.

Zawiadamiam na podstawie rozporządzenia Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 18 marca 1930 r. L. 6690/30, że do wniosków o zasiłki na zakup pomocy naukowych i urządzeń do pracowni dla szkół średnich ogólnokształcących winny być dołączane w dwóch egzemplarzach wykazy tych urządzeń i pomocy naukowych,

sporządzone na podstawie instrukcji Ministerstwa, oraz plan pracowni, dla której potrzebne są pomoce.

O ile będzie brakowało którego z wymienionych załączników, Kuratorjum zwróci wnioski bez rozpatrzenia.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr. T. Kupczyński* wr.

95.

L. III. 872/30.

Kraków, 3 kwietnia 1930 r.

Do

Dyrekcji szkół zawodowych żeńskich w Okręgu w sprawie urządzania wystaw.

W związku ze zbliżającym się terminem urządzania wystaw szkolnych końcowych w szkołach zawodowych żeńskich Kuratorjum poleca, by wystawy te miały przede wszystkim charakter pokazu pracy szkolnej w nauce zawodu, a zarazem dawały pogląd na całokształt programu szkoły zawodowej. Wobec spejalnego charakteru szkół zawodowych żeńskich, kształcących przyszłe pracownice rękodzieł, wystawa prac uczennic powinna być przygotowaną bardzo starannie szczególnie w działach zawodów, uwzględnianych w szkolnictwie żeńskim.

W dziale krawieczyzny i bielizniarstwa na eksponatach powinna być zaznaczona ilość godzin pracy potrzebna do wykonania danego modelu przez uczennice oraz mają być umieszczone zeszyty [z kalkulacją przedmiotu wystawionego.

Roboty ozdobne wykonywane w niektórych szkołach krawieczyzny wystawione mogą być tylko jako eksponaty zdobnictwa krawieckiego. Nie mogą jednak w pokazie nauki krawieczyzny grać roli głównej.

W dziale haftów i koronek należy również jak i w działach krawieczyzny i bielizniarstwa utrzymać układ metodyczny, od prac najłatwiejszych, i zaznaczyć eksponaty wykonane zbiorowo.

Ilość prac wystawionych (zależnie od lokalu wystawowego) powinna dawać zwiedzającym pojęcie, że prace programowe wykonywały jednakowo wszystkie uczennice.

Rysunki uczennic (projekty zdobienia, fasonów) powinny być umieszczone w bezpośrednim sąsiedztwie eksponatów dla zaznaczenia ścisłej łączności w nauczaniu obu przedmiotów w szkole zawodowej.

W dziale nauczania zawodu wystawić należy również wykresy, stwierdzające wydatność pracy uczennic.

Osobny dział wystawy stanowić powinno przedstawienie toku nauczania przedmiotów teoretycznych w szkole zawodowej żeńskiej

(szczególnie w szkołach średnich). Znaleźć tu winny miejsce zadania, referaty uczennic, pomoce naukowe, wykonane jako zbiorowa praca uczennic przy nauce towaroznawstwa itd. W tym dziale wystawy należy dać przegląd „życia szkolnego“ młodzieży, organizacji i drużyny harcerskiej i innych, fotografie z kolonji wakacyjnych, przedstawień itd.

Tak urządzona wystawa przyczyni się niewątpliwie do zrozumienia przez najszersze warstwy społeczeństwa celów i zadań szkoły zawodowej, dla młodzieży zaś będzie miała znaczenie wychowawcze.

Dla zaznajomienia się z treścią niniejszego okólnika i ścisłego wykonania tego zarządzenia Kuratorjum — zwoła Dyrekcja szkoły konferencję całego grona nauczycielskiego i nadeśle do Kuratorjum protokół posiedzenia.

Szkoły na prowincji powinny o terminie wystawy zawiadomić dość wcześniej władze miejscowe oraz kierownictwa szkół powszechnych.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr. T. Kupczyński* wr.

96.

L. III. 2135/30.

Kraków, dnia 3 kwietnia 1930 r.

Do

Dyrekcji państwowych szkół¹⁾ zawodowych w Okręgu w sprawie wysokości opłaty za świadectwa czeladnicze.

Uzupełniając zarządzenie z dnia 10 lutego 1930 r. L. III. 119/30, ogłoszone w Dzienniku Urzędowym Kuratorjum Nr. 2 z r. 1930, zawiadamiam, że Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego rozporządzeniem z dnia 21 marca 1930 r. Nr. I. R. 3573/30 ustaliło opłatę za świadectwo czeladnicze w wysokości 1 złotego.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr. T. Kupczyński* wr.

97.

RUCH SŁUŻBOWY.

Kuratorjum.

P. Minister WR. i OP. rozporządzeniem z dnia 31 marca 1930 r. Nr. I. Prez. 1850/30 powierzył p. Wincentemu Styrylskiemu, profesorowi seminarjum nauczycielskiego męskiego w Krakowie, obowiązki okręgowego wizytatora szkół od dnia 1 lipca 1930 r.

Kurator Okręgu Szkolnego zamianował z dniem 1 kwietnia 1930 r. p. Józefa Fugiela, praktykanta rachunkowo - kasowego, asystentem ra-

chunkowym w X stopniu służbowym; p. Marię Krobicką, pracownicę kontraktową, urzędniczką prowizoryczną w XI stopniu służbowym; p. Stefana Sudera, prowizorycznym kancelistą w XI stopniu służbowym w Kuratorjum.

Kurator Okręgu Szkolnego dopuścił z dniem 1 kwietnia 1930 r. p. Józefa Krupińskiego, pracownika kontraktowego, do przygotowawczej służby rachunkowo-kasowej w Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego; z dniem 16 kwietnia 1930 r. p. Adama Modliszewskiego, pracownika kontraktowego.

Kurator Okręgu Szkolnego dopuścił z dniem 16 marca 1930 r. do przygotowawczej służby administracyjnej III kategorii w Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego p. Stanisława Jędryśka, pracownika kontraktowego; z dniem 1 kwietnia 1930 r. pp. Stefana Hatałę i Ludwika Szewczyka, pracowników kontraktowych.

Rady Szkolne Powiatowe.

Kurator O. S. dopuścił z dniem 1 maja 1930 r. p. Adama Szybowicza, kontraktowego pracownika, do przygotowawczej służby administracyjnej III kategorii w Radzie Szkolnej Powiatowej w Makowie.

Szkolnictwo średnie ogólnokształcące.

Przeniesieni w stan spoczynku pp.: Dr. Leszek Dziama, profesor gimnazjum państwowego I w Tarnowie; Hilary Habiński, nauczyciel państwowego gimnazjum w Chrzanowie; Jan Pollner, profesor państwowego gimnazjum w Wadowicach.

Seminarja nauczycielskie.

Przeniesieni pp.: Jadwiga Biernakiewiczowa z państwowego gimnazjum żeńskiego w Krakowie do państwowego seminarjum nauczycielskiego żeńskiego w Krakowie; Zofja Wolska ze szkoły ćwiczeń państwowego seminarjum nauczycielskiego męskiego w Sosnowcu do państwowego seminarjum nauczycielskiego męskiego w Sosnowcu.

Szkolnictwo zawodowe.

Przeniesiona w stan spoczynku p.: Helena Dzikiewiczowa, nauczycielka państwowej szkoły koronarskiej w Bobowej.

Szkolnictwo powszechne.

Mianowani stałymi kierownikami szkół w drodze konkursu i z urzędu pp.: Piotr Bałek z Korzenna, pow. stopnickiego — tamże; Helena Chodkowska z Wełcza, pow. stopnickiego — tamże;

Marjan Futschik z Komorowa, pow. stopnickiego — tamże; Henryk Gruszka ze Skłob, pow. koneckiego, w Stryszawie, pow. makowskim; Władysława Janczewska z Miechowa — tamże; Józef Jędo z Niegowici, pow. brzeskiego, w Juszczyne, pow. makowskim; Stefan Kaczorowski z Kotuszowa, pow. stopnickiego — tamże; Katarzyna Kramarżówna z Krzczonowa, pow. myślenickiego — tamże; Jan Łakomczak z Zajezierza, pow. kozienickiego — tamże; Tomasz Niedzielski z Tezowa, pow. kozienickiego — tamże; Kazimierz Olejarczyk z Brzezina, pow. stopnickiego, w Konieńłotach, pow. stopnickim; Jan Orszula z Żukowic Starych, pow. tarnowskiego, w Łukowej, pow. tarnowskim; Józef Pogoda z Chojnika, pow. tarnowskiego, w Śmignie, pow. tarnowskim; Henryk Żarow ze Stróży, pow. myślenickiego, w Skalbmierzu, pow. pińczowskim.

Przeniesieni na własną prośbę, z urzędu i dyscyplinarnie pp.: Zygmunt Gromek z Magoniów, pow. opatowskiego, do Zbielutki, pow. opatowskiego; Albin Kastyak z Lipnicy Wielkiej, pow. nowotarskiego, do Czarnego Dunajca, pow. nowotarskiego; Bronisław Kosztowniak ze szkoły Nr. 1 do szkoły Nr. 5 w Ostrowcu, pow. opatowskim; Helena Korzonkówna ze szkoły Nr. 2 do szkoły Nr. 1 w Opatowie; Józef Kukulski z Piasków Wielkich, pow. krakowskiego, do Krakowa; Marja Ostańdowa ze szkoły Nr. 2 do szkoły Nr. 5 w Ostrowcu, pow. opatowskim; Urszula Paleolog ze szkoły Nr. 2 do szkoły Nr. 1 w Opatowie; Jan Rzepkiewicz z Krzcięcic, pow. jędrzejowskiego, do Strzeszkowic, pow. jędrzejowskiego; Jadwiga Ułanowiczowa ze szkoły Nr. 2 do szkoły Nr. 1 w Opatowie.

Przydzielona p. Janina Ryszkowska z Czernichowa, pow. krakowskiego, do Bieżanowa, pow. wielickiego.

Przeniesieni w stan spoczynku z urzędu i na własną prośbę pp.: Józef Boryczko z Myślenic; Karol Budowski z Bestwinki, pow. bialskiego; Stefanja Drzewiecka z Dańdówki, pow. będzińskiego; Janina Fabrycy z Sosnowca, pow. będzińskiego; Henryk Flaszka z Krakowa; Antoni Gołąb z Grojca, pow. chrzanowskiego; Ludwika Grabowska z Lubienia, pow. myślenickiego; Michał Janaszek z Ćmielowa, pow. opatowskiego; Aniela Janicka z Jasła; Stanisław Kochaj z Jawornika, pow. myślenickiego; Józefa Kopeciówna z Tymbarku, pow. limanowskiego; Jan Kotaś z Lisiej Góry, pow. tarnowskiego; Wojciech Kurowski z Libiąża Małego, pow. chrzanowskiego; Marja Krukowa z Krakowa; Marja Leśniakowa z Łężyn, pow. jasielskiego; Emilja Łobaczewska z Krakowa; Wanda Muchowa z Chrzanowa; Zofja Niewiadomska z Czarnego Dunajca, pow. nowotarskiego; Stanisława Olszewska z Zakliczyna, pow. brzeskiego; Stanisław Podgórski z Bronowic Małych, pow. krakowskiego; Janina Ru-

mianowa z Raciborowic, pow. krakowskiego; Paulina Seńkow z Gowarczowa, pow. koneckiego; Franciszka Serkowska z Jodłowej, pow. pilzneńskiego; Jan Stachowicz z Uścia Solnego, pow. bocheńskiego; Matylda Schwarżówna z Grojca, pow. oświęcimskiego; Helena Śliwińska z Prądnika Czerwonego, pow. krakowskiego; Józefa Wajdowa z Jaworzna, pow. chrzanowskiego; Marja Wiśniewska z Kocmyrzowa, pow. krakowskiego; Marja Witekowa z Pilczycy, pow. koneckiego; Helena Zajączkowska z Krakowa.

Zmarła: Śp. Anna Pirowska z Koźmic Wielkich, pow. wielickiego, w 34 roku życia, a 14 roku służby nauczycielskiej.

98.

KONKURSY

z terminem czterotygodniowym od daty ukazania się niniejszego Nru Dziennika Urzędowego.

Rada Szkolna Powiatowa w Białej ogłasza ponownie konkurs celem stałego obsadzenia posady kierownika 7-kl. publicznej szkoły powszechnej koedukacyjnej w Szczyrku. Jest mieszkanie służbowe o 2 pokojach i kuchni.

Od kandydatów wymagane są kwalifikacje i ukończenie Wyższego Kursu Nauczycielskiego lub egzamin wydziałowy z którejkolwiek grupy.

Należycie udokumentowane podania należy wnosić za pośrednictwem swej władzy przełożonej do Rady Szkolnej Powiatowej w Białej.

Rada Szkolna Powiatowa w Chrzanowie ogłasza niniejszem konkurs celem stałego obsadzenia posady kierownika 7-mio klasowej szkoły żeńskiej w Libiążu Małym.

Jest własny budynek szkolny, mieszkanie z 3-ech pokoi i kuchni. Kandydaci winni wykazać się pełnymi kwalifikacjami do zawodu nauczycielskiego i ukończeniem Wyższego Kursu Nauczycielskiego, względnie egzaminem wydziałowym.

Należycie udokumentowane podania należy wnosić do Rady Szkolnej Powiatowej w Chrzanowie za pośrednictwem swej władzy przełożonej.

Rada Szkolna Powiatowa w Krakowie ogłasza niniejszem konkurs celem stałego obsadzenia stanowisk kierowników szkół:

- 1) 4-ro kl. szk. pow. w Bronowicach Małych (2 morgi gruntu).
- 2) 3-kl. szk. pow. w Bibicach (mórg gruntu).

3) 3-kl. szk. pow. w Nowej Wsi Szlacheckiej (mieszkanie 2 pokojowe i kuchnia, 1^{1/2} morga gruntu).

4) 3-kl. szk. pow. w Rzozowie (pokój i kuchnia).

5) 3-kl. szk. pow. w Wrzasowicach (2 pokoiki, kuchnia).

6) 2-kl. szk. pow. w Kostrzu (2 pokoje i kuchnia).

Należy udokumentowane podania należy wnieść drogą służbową do Rady Szkolnej Powiatowej w Krakowie.

Rada Szkolna Powiatowa w Miechowie ogłasza konkurs na następujące stanowiska kierowników szkół w powiecie miechowskim:

1) 3-klasowej publicznej szkoły powszechnej w Przybysławicach.

2) 4-klasowej publicznej szkoły powszechnej w Damicach.

O wymienione posady mogą się ubiegać nauczyciele, posiadający prawem przepisane kwalifikacje, przyczem pierwszeństwo będą mieli kandydaci z W. K. N.

Należy udokumentowane podania wnieść należy w drodze służbowej do Inspektoratu Szkolnego w Miechowie.

Rada Szkolna Powiatowa w Mielcu rozpisuje konkurs na stanowisko kierownika 3-klasowej szkoły powszechnej w Ochotnicy Jamne.

W budynku szkolnym jest mieszkanie [służbowe składające się z 2 pokoi i kuchni.

Podania należy udokumentowane, należy wnieść drogą służbową do Rady Szkolnej Powiatowej w Nowym Targu.

Rada Szkolna Powiatowa w Myślenicach [ogłasza konkurs w celu stałego obsadzenia stanowisk kierowników w następujących publicznych szkołach powszechnych:

1) 7-klasowej publicznej szkole powszechnej męskiej im. J. Słowackiego w Myślenicach.

2) 5-klasowej publicznej szkole powszechnej w Stróży.

3) 4-klasowej publicznej szkole powszechnej w Jaworniku.

W szkole ad 1) brak mieszkania służbowego.

W szkole ad 2) 35 a ogrodu i mieszkanie składające się z 3 ubikacyj.

W szkole ad 3) 15 a ogrodu i mieszkanie składające się z 4 ubikacyj.

Wymienione miejscowości leżą na głównej linii Kraków-Zakopane i mają dobre połączenia autobusowe.

Kandydaci muszą się wykazać co najmniej dwuletnią służbą w charakterze nauczycieli stałych w publicznym szkolnictwie i pełnymi kwalifikacjami; posiadający Instytut Nauczycielski względnie Wyższy Kurs

Nauczycielski na stanowisko ad 1), Wyższy Kurs Nauczycielski na stanowisko ad 2), będą mieli pierwszeństwo.

Podania należy udokumentowane wnosić należy w drodze służbowej do Rady Szkolnej Powiatowej w Myślenicach.

Rada Szkolna Powiatowa w Wadowicach ogłasza konkurs celem stałego obsadzenia stanowisk kierowniczych w następujących szkołach powszechnych:

1) 2-klasowej w Kozieńcu; jest mieszkanie służbowe, składające się z 2 pokoi i kuchni oraz ogród 2.500 m;

2) 4-klasowej w Wysokiej; mieszkanie jak pod 1, pola ornego mórg, oraz ogród.

Podania należy wnosić w drodze służbowej do Rady Szkolnej Powiatowej w Wadowicach.

Rada Szkolna Powiatowa w Wieliczce rozpisuje niniejszym konkurs celem stałego obsadzenia posady kierownika 7-klasowej szkoły męskiej im. św. Jana Kantego w Wieliczce.

Wymagany W. K. N. lub egzamin wydziałowy.

Mieszkania służbowego brak.

Podania należy wnosić drogą służbową do Rady Szkolnej Powiatowej w Wieliczce.

Rada Szkolna Powiatowa w Zawierciu ogłasza konkurs celem stałego obsadzenia następujących posad kierowników szkół powszechnych na terenie powiatu zawierciańskiego;

- 1) 7 kl. szkoły powsz. w Siewierzu, gm. Siewierz
- 2) 7 " " " " Poraju, gm. Poraj
- 3) 7 " " " " Mrzygłodzie, gm. Mrzygłód
- 4) 5 " " " " Gniazdowie, gm. Rudnik Wielki
- 5) 4 " " " " Niegowie, gm. Niegowa
- 6) 4 " " " " Pińczycach, gm. Pińczyce
- 7) 3 " " " " Rokitnie Szlacheckiem, gm. Rokitno Szlach.
- 8) 3 " " " " Chruszczobrodzie, gm. Rokitno Szlacheckie
- 9) 3 " " " " Jaworzniku, gm. Żarki
- 10) 3 " " " " Mierzęcicach, gm. Mierzęcice
- 11) 3 " " " " Nowej Wsi, gm. Mierzęcice
- 12) 2 " " " " Markowicach, gm. Koziegłowski
- 13) 2 " " " " Przeczycach, gm. Mierzęcice
- 14) 2 " " " " Górze Włodowskiej, gm. Włodowice
- 15) 2 " " " " Siedlcu Wielkim, gm. Rudnik Wielki

Odpowiednio udokumentowane podania należy wnosić drogą służbową do Inspektoratu Szkolnego w Zawierciu.

Miejsko-Powiatowe Gimnazjum Żeńskie T. Z. (nowo organizujące się, rozwojowe typu humanistycznego) w Brodnicy n. Drwęcą ogłasza

K O N K U R S

1) na stanowisko dyrektorki względnie dyrektora. Uposażenie według pragmatyki nauczycielskiej i 15% dodatku komunalnego. Wymagane warunki: pełne kwalifikacje dla nauczycieli szkół średnich i przynajmniej 8 letnia praktyka zawodowa.

2) na stanowiska 5 sił nauczycielskich, ile możliwości żeńskich. Uposażenie jak pod rubryką 1. Wymagane warunki: pełne kwalifikacje nauczycieli szkół średnich i przynajmniej 5-letnia praktyka nauczycielska.

Posady do objęcia:

a) dla dyrektora od 1 lipca br.

b) dla sił nauczycielskich od 1 września br.

Czas służby czy to w szkołach państwowych, czy to w zakładach prywatnych, zaliczy się do wysługi lat i do emerytury na podstawie pragmatyki emerytalnej dla szkół państwowych i 15% dodatku komunalnego. Emeryturę gwarantuje miasto i powiat.

Zgłoszenia oraz uwierzytelnione odpisy dokumentów wraz z życiorysem należy nadsyłać na ręce przewodniczącego Wydziału Wykonawczego Towarzystwa, pana Bizana, i to dla dyrektora w terminie do 1 maja, dla sił nauczycielskich w terminie do 1 czerwca br.

Zarząd Towarzystwa Seminarjum Żeńskiego w Mielcu ogłasza konkurs na posadę dyrektora Prywatnego Seminarjum Nauczycielskiego, Żeńskiego z prawami publiczności w Mielcu. Posada do objęcia od 1 września 1930 r. Pierwszeństwo mają siły żeńskie. Warunki według Komisji Norm T. N. S. W., ewentualnie według umowy.

Zgłoszenia z dokumentami nadsyłać należy do 15 czerwca 1930 r. na ręce Franciszka Siorka, profesora gimnaz. w Mielcu.

99.

KOMUNIKATY.

Jerzego Pendereckiego, b. ucznia klasy VII b gimnazjum państwowego im. Króla Władysława Jagielly w Dębicy, nie należy przyjmować do żadnej szkoły średniej ogólnokształcącej, zawodowej lub seminarjum nauczycielskiego na terenie Województwa Krakowskiego i Kieleckiego.

Kuratorjum zawiadamia na podstawie rozporządzenia Ministerstwa WR. i OP. z dnia 28 lutego 1930 r. L. O. VII. 277/2/30, że kasy skarbowe będą pobierać od urzędów państwowych przy wydawaniu woreczka z bilonem zastaw w kwocie 1 zł i wypłacać będą przy zwrocie woreczka taką samą sumę.

Nawiązując do komunikatu, ogłoszonego w Dz. U. Kuratorjum Nr. 3 z roku 1930, Kuratorjum zawiadamia, że następujący lekarze zostali dodatkowo umó w i e n i dla państwowej pomocy lekarskiej:

1. Dr Grünhut Józef, chor. kobiece, ul. Jabłonowskich L. 3. I. p.
2. Dr Piotrowski Kazimierz, chor. kobiece, ul. Długa L. 60.
3. Dr Gutman Gizela, chor. dzieci, ul. Grodzka L. 60.

Ilość młodzieży dojeżdżającej do szkół. Na podstawie danych statystycznych, zebranych przez Kuratorjum, ilość młodzieży, dojeżdżającej do szkół w Okręgu Szkolnym Krakowskim, jest znaczna i wynosi blisko 10.000 w szczególności:

1. Do szkół powszechnych dojeżdża 1.379 młodzieży, do zakładów kształcenia nauczycieli 1.306, do szkół średnich ogólnokształcących 3.973, a do szkół zawodowych 2.900, razem 9.558.

2. Największa ilość młodzieży (wszystkich typów szkół) dojeżdża do Krakowa (1.846) i Sosnowca (1.117), poczem do następujących miast: Częstochowy (766), Tarnowa (682), Białej (618), Dąbrowy Górniczej (465), Wadowic (436), Radomia (421) Chrzanowa (419), Nowego Sącza (377), Będzina (350), Jasła (290), Kielc (276), Mielca (196), Olkusza (180), Gorlic (168), Żywca (122) i Zawiercia (104), przytem nie uwzględniono miejscowości, do których dojeżdża mniejsza ilość młodzieży.

Macierz Szkolna w Gdańsku utrzymuje ze składek społeczeństwa 10 ochronek, prywatną szkołę powszechną dla dzieci obywateli polskich, gimnazjum, szkołę handlową, szwalnię i kilimkarnię, a nadto wspiera materialnie biedne dzieci obywateli gdańskich narodowości polskiej. Do zakładów, utrzymywanych przez Macierz Szkolną, uczęszcza około 1000 dzieci. Jest to nielada dorobek kilkuletniej pracy na niwie oświaty i kultury polskiej w Gdańsku, którą Zarząd Macierzy poszczycić się może. Praca Macierzy jednak jeszcze nie jest skończona. Przeszło 1100 dzieci polskich obywateli gdańskich germanizuje się dalej w szkołach niemieckich.

Ze względu na wskrós narodowy charakter oraz pożyteczny cel Macierzy Szkolnej w Gdańsku a z uwagi na to, że pracuje ona wśród ogromnych trudności m. i. i finansowych, Kuratorjum zwraca się do nauczycielstwa wszelkiego rodzaju szkół podległego mu Okręgu, by:

1. pojedynczo i zbiorowo zapisywało się na członków Macierzy Szkolnej w Gdańsku,

2. organizowało i zakładało Koła Przyjaciół Młodzieży Polskiej w Gdańsku,

3. popierało i rozpowszechniało wydawnictwa Macierzy Szkolnej w Gdańsku: (serja I. „Pamiętki polskie w Gdańsku“, serja II. „Nasz Bałtyk“, każda serja obejmuje 20 kart z objaśnieniami, cena serji 3 zł; albumiki 4 zł),

4. przy każdej uroczystości składało i zbierało jednorazowe, dobrowolne datki na Macierz Szkolną w Gdańsku.

Składka członka zwyczajnego wynosi miesięcznie 1[—] zł, wspierającego 0⁵⁰ zł.

Adresować należy: Macierz Szkolna Gdańsk, Am Olivaertor 2-4, Gmach Dyrekcji P. K. P. (konto P. K. O. Nr. 170040).

Zarząd Polskiego Czerwonego Krzyża zwraca się za pośrednictwem Kuratorjum do nauczycielstwa z wezwaniem do zapisywania się na członków

P. C. K., umieszczania puszek P. C. K. na drobne datki w lokalach urzędowych oraz przyjęcie do rozsprzedaży znaczków P. C. K.

Na program pracy P. C. K. składają się: 1) szkolenie i wyekwipowanie drużyn sanitarnych, 2) szkolenie instruktorów, 3) zaopatrzenie drużyn w niezbędny materiał sanitarny i ratowniczy, 4) organizacja i przygotowanie środków transportowych, konnych i motorowych, 5) przygotowanie punktów sanitarno-odżywczych na wypadek klęsk elementarnych, 6) przygotowanie środków do walki z epidemjami i ewentualnej neutralizacji gazów bojowych, 7) szpitalnictwo ruchome.

Na te rzeczy trzeba setek tysięcy złotych, których Iwiał część musi społeczeństwo wydobyć ze siebie we własnym interesie, aby nie zostać zbyt w tyle poza innymi państwami. Należenie czy też wspieranie P. C. K. nie jest zatem tylko wspaniałomyślnością lub tylko upodobaniem pewnych jednostek, lecz jest to powszechny obowiązek narodowy, obywatelski i państwowy wszystkich Polaków bez różnicy wieku, płci i grupy politycznej.

W związku z zawiadomieniem Zarządu Głównego Polskiego Czerwonego Krzyża, że niektóre władze i urzędy odmawiają przyjęcia do sprzedaży znaczków P. C. K., przypomina się okólnik z dnia 7 stycznia 1925 r. Nr. 3460/S/24 i komunikat Nr. O. Prez. 2328, ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa z dnia 26 maja 1928 r. Nr. 6/199, i zachęca ponownie do sprzedaży powyższych znaczków z zastrzeżeniem warunków, oznaczonych w powołanym okólniku oraz zezwala na umieszczenie w lokalach urzędowych (inspektorat, dyrekcja szkoły) opieczętowanych skarbonek P. C. K. na dobrowolne ofiary z wykluczeniem umieszczenia skarbonek w jakiegokolwiek salach szkolnych.

Na prośbę pana Stanisława Błońskiego, oznajmia się, że organizowane przez niego wystawy szkiców zabytków architektonicznych i miejscowości historycznych Rzeczypospolitej Polskiej uważa za pożyteczne z uwagi na ich znaczenie kulturalne i propagandowe dla rozbudzenia zamiłowania i poszanowania kultury i sztuki rodzimej. W związku z powyższym nie stawia się przeszkód w urządzaniu w lokalach zakładów naukowych kilkudniowych wystaw szkiców zabytków architektonicznych, o ile ze względu na istniejące warunki miejscowe będzie to możliwe. W każdym poszczególnym wypadku winno o tem decydować porozumienie z miejscowymi władzami szkolnymi, z inspektorem szkolnym, względnie z dyrekcją zainteresowanego zakładu naukowego. Sprawę opłaty wstępu na wystawę od uczącej się młodzieży pozostawia się do uznania zainteresowanych władz szkolnych z zastrzeżeniem, że opłata winna być niewysoka i w żadnym razie nie powinna przekraczać 50 gr od osoby.

Z racji imienin Marszałka, Józefa Piłsudskiego, Warszawski Okręg Polskiego Białego Krzyża rozpowszechnił na zasadzie zezwolenia odnośnych władz reprodukcje obrazu artysty malarza J. Świrysz-Ryszkiewicza, „Siewca“, symbolizującego pokojową działalność Pierwszego Marszałka Polski i pracę twórczą Narodu Polskiego.

Ze względu na artystyczną wartość, nader staranne wykonanie reprodukcji i cel, na jaki przeznaczony jest dochód z rozsprzedaży (praca kulturalno-oświatowa wśród wojska) zachęca się pp. Inspektorów Szkolnych i Dyrekcje na podstawie rozporządzenia Ministerstwa WR. i OP. z dnia 18 marca 1930 r. Nr. I. Prez.

1727/30 do nabywania reprodukcji w celu umieszczenia ich w biurach urzędów i Dyrekcji oraz Kierownictw szkół w Okręgu.

Cena sprzedażna 1 szt. reprodukcji w wielk. 50×70 cm (na pap. kred. druk trójbarwny, franko Warsz.) 4.75 zł.

Cena sprzedażna 1 szt. pocztówki trójbarwnej 0.25 zł.

Zamówienia należy kierować bezpośrednio do biura Warszawskiego Okręgu Polskiego Białego Krzyża, ul. Świętokrzyska 5, konto P. K. O. Nr. 12.300.

Nawiązując do komunikatu, ogłoszonego w Dz. U. Kuratorjum Nr. 2 z roku 1930, zawiadamia się, że kwoty, zebrane przez Dyrekcje w poszczególnych szkołach na statek Województwa Krakowskiego, należy wpłacać czekiem P. K. O. na konto Nr. 410.505.

Komitet zbiórki na statek Województwa Krakowskiego urządzuje w gmachu Województwa w Krakowie, przy ul. Basztowej L. 22, I piętro, drzwi Nr. 1.

Rozporządzeniem Nr. III. Z. 1625/30 Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego poleciło prenumerować dla bibliotek szkolnych w szkołach gospodarczych miesięcznik: „Dom, Osiedle, Mieszkanie“ w cenie 15 zł rocznie. (Adres redakcji i administracji Warszawa, Krakowskie Przedmieście 5 m. 3. Telef. 202-05). W związku z tem poleceniem Ministerstwa uważa się za korzystne uzupełnienie wiedzy fachowej nauczycielek i uczennic na podstawie lektury czasopism z zakresów pokrewnych gospodarstwu,

Zawiadamia się na prośbę Polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie, iż Ministerstwo WR. i OP. zatwierdziło do użytku szkolnego i do bibliotek nauczycielskich szkół średnich ogólnokształcących pismem z dnia 24 marca 1930 r. L. II. 25111/29 wydawnictwo Polskiej Akademii Umiejętności p. t. Pasek Jan Chryzostom z Gosławic, Pamiętniki. — Z rękopisu wydał Jan Czubek (Biblioteka Pisarzy Polskich tom 81). Wydanie Pamiętników Paska jest pierwszym wydaniem zupełnym, uskuteczniwym na podstawie nieuwzględnionych dotychczas materiałów rękopiśmiennych i zarówno tem jak i opracowaniem krytycznym przewyższa dotychczasowe wydania.

Przy nabywaniu tego wydawnictwa bezpośrednio w Ekspedycji Wydawnictw Polskiej Akademii Umiejętności (Kraaków, ul. Sławkowska 17) przysługuje wszystkim szkołom średnim ogólnokształcącym 25% rabatu, przyczem nie dolicza się kosztów opakowania i przesyłki pocztowej tak, iż cena egzemplarza Pamiętników Paska zamiast zł 4.50 wynosi wraz z opakowaniem i portem zł 3.40.

Główny Urząd Statystyczny opracował Atlas statystyczny Rzeczypospolitej, zawierający 42 tablice, o treści:

1. Podział administracyjny (mapa), 2. Powierzchnia i zaludnienie, 3. Miasta, 4. Budynki. Mieszkania, 5. Mieszkania, 6. Narodowości w Polsce (mapa), 7. Narodowość. Wyznanie, 8. Płeć. Wiek. Stan cywilny, 9. Stosunki zawodowe, 10. Stosunki zawodowe II., 11. Małżeństwa. Urodzenia żywe. Zgony. Przyrost naturalny 1789—1882, 1909—1912, 1915—1928, 1919—1928, 12. Wędrowni, 13. Użytkowanie gruntów. Gospodarstwa wiejskie 1921, 14. Lasy, 15. Reforma rolna, 16. Zasiwy, 17. Zasiwy II., 18. Zasiwy III., 19. Zbiory, 20. Inwentarz żywy, 21. Inwentarz żywy II., 22. Produkcja górnicza i hutnicza, 23. Przemysł, 24. Przedsiębiorstwa przemysłowe i handlowe, 25. Spółdzielczość, 26. Handel zagraniczny I., 27. Handel zagraniczny II., 28. Ceny, 29. Koleje, 30. Samochody. Lotnictwo. Żegluga. Poczta i telegraf, 31. Kre-

dyt I., 32. Kredyt II., 33. Zatrudnienie i bezrobocie 1925—1928, 34. Płace. Kasy Chorych. Strajki, 35. Skarbowość I., 36. Skarbowość II., 37. Finanse komunalne I., 38. Finanse komunalne II. Finanse związków publiczno-prawnych, 39. Szkolnictwo I., 40. Szkolnictwo II., 41. Analfabetyzm. Czasopisma i druki nieperjodyczne, 42. Zdrowotność publiczna.

Atlas ten zaleca się do bibliotek szkolnych, jako pomoc przy nauce o Polsce Współczesnej.

Nakładem Krakowskiej Spółki Wydawniczej wyszła z druku książka p. t. *Dzieje kultury polskiej Aleksandra Brücknera* tom I od czasów przedhistorycznych do 1506 r. Tom II w dwóch częściach od roku 1506 do 1830 wydanie później.

Tom pierwszy do 1506 roku zawiera następujące rozdziały: I. Czasy przedziejowe; II. Polska pogańska. Szepty i imiennictwo; III. Polska pogańska. Społeczeństwo; IV. Polska pogańska. Rodzina; V. Polska pogańska. Wiara; VI. Polska pogańska. Kultura Grodziskowa; VII. Wczesne średniowiecze (966—1300). Kościół; VIII. Wczesne średniowiecze. Państwo; IX. Ruś. — Prusy. — Litwa; X. Wieki czternasty i piętnasty. Państwo i kościół; XI. Miasto i wieś; XII. Szkolnictwo; XIII. Literatura łacińska; XIV. Literatura polska; XV. Sztuka; XVI. Ruś i Litwa.

Tom drugi 1506—1830. Część pierwsza: Wiek złoty. Zawiera rozdziały: I. Życie społeczne; II. Życie rodzinne i towarzyskie; III. Życie religijne; IV. Życie umysłowe; V. Życie literackie; VI. Życie artystyczne; VII. Wpływy obce; VIII. Życie na Rusi i Litwie. Część druga: Wiek siedemnasty. Zawiera rozdziały: I. Państwo; II. Rodzina i życie towarzyskie; III. Kościół; IV. Szkoła i nauka; V. Literatura; VI. Sztuki piękne; VII. Między wschodem a zachodem; VIII. Ruś i Litwa. Część trzecia: Czasy saskie. Zawiera rozdziały: I. Stan państwa; II. Rodzina; III. Życie religijne; IV. Szkoła; V. Literatura; VI. Sztuka; VII. Martwota kulturalna; VIII. Zadatki odmiany. Część czwarta: Czasy stanisławowskie. Zawiera rozdziały: I. Reformy; II. Moralność; III. Religja; IV. Wychowanie i oświata; V. Literatura stanisławowska; VI. Sztuki piękne; VII. Wpływy zachodu; VIII. Kultura materialna; IX. Duch obywatelski. Część piąta: Księstwo i królestwo. Zawiera rozdziały: I. Życie polityczno-społeczne; II. Duch narodowy; III. Umysłowość; IV. Literatura; V. Duch rewolucyjny; Zamknięcie.

Chcąc ułatwić nabycie *Dziejów kultury polskiej* prof. Al. Brücknera, Krakowska Spółka Wydawnicza wydaje dzieło zeszytami i rozpisuje prenumeratę na całość. Zeszyty, objętości 10 arkuszy druku, będą się ukazywać dnia 1-go każdego miesiąca, począwszy od 1-go kwietnia 1930 roku.

Warunki prenumeraty: Całość, zapłacona zgóry przy zamówieniu zł 60. Prenumerata kwartalna (3 zeszyty) zł 19. Prenumerata miesięczna (1 zeszyt) zł 6-80. Prenumerata kwartalna i miesięczna obowiązuje do odbioru całego dzieła. Cena łącznie z kosztami przesyłki jako druk zwykły (opłata uiszczona ryczałtem). Na wyraźne żądanie wysyła się zeszyty jako druk polecony, licząc rzeczywiste koszty przesyłki. Poszczególnych zeszytów nie sprzedaje się.

Prenumeratę przyjmują: Krakowska Spółka Wydawnicza, Kraków, ul. św. Filipa 25. Konto P. K. O. 400.295. — Księgarnia Jagiellońska, Kraków, ul. Wiślna 3. Telefon Nr. 4160. Konto P. K. O. 400.311. — Księgarnia „Ossolineum“ Warszawa, Nowy Świat 69. — oraz wszystkie inne księgarnie. Kuratorjum zaleca tę książkę do bibliotek nauczycielskich.

Zarząd Instytutu Bałtyckiego w Toruniu wydał książkę p. t. „*Obrona Pomorza*“. Książka ta zawiera szereg prac wybitnych przedstawicieli życia gospo-

darczego z p. Ministrem Przemysłu i Handlu Kwiatkowskim na czele. W artykułach tych omówiono w sposób przystępny dla ogółu zagadnienia polskiej polityki morskiej, portów, handlu morskiego i inne sprawy związane z dostępem Polski do morza.

Wspomniana książka będzie mogła oddać cenną usługę w nauce o Polsce współczesnej. — Zaleca się zakupienie tej książki dla bibliotek szkolnych. Nabywać można w składzie głównym Księgarni Gebethnera i Wolffa w Warszawie, ul. Zgoda 12, po cenie 20 zł za egzemplarz.

Zawiadania się na podstawie pisma Delegata Ministra WR. i OP. do spraw ochrony przyrody z dnia 1 kwietnia 1930 roku L. 710/30, że Magistrat stoł. król. miasta Krakowa zarządzeniem z dnia 12 marca 1930 roku L. VIII. 2065/30 zakazał na przeciąg lat 3 od daty zarządzenia sprzedaży na placach targowych następujących kwiatów, krzewów i gałęzi drzew:

1) gałązek cisa, 2) gałązek sosnowych, 3) gałęzi kwitnących drzew owocowych, 4) pędów wilczegoylika (*Daphne Mezereum*), 5) pędów kosodrzewiny, 6) kwiatów złotogłowiu (*Lilium Martagon*), 7) szarotki (*Leontopodium alpinum*), 8) śnieżyczki (*Galanthus nivalis*).

W związku z tem poleca się pp. profesorom] nauk przyrodniczych w szkołach miasta Krakowa wstrzymać młodzież od nabywania wymienionych gałązek dla celów nauczania szkolnego.

Sprzedaż gałązek innych krzewów i drzew jest dozwolona pod warunkiem, że gałązki są cięte a nie łamane, oraz że osoby, trudniące się ich sprzedażą, posiadają zezwolenie władzy.

Kurs bibliotekarski.

Poradnia biblioteczna w Warszawie Koła Związku Bibliotekarzy Polskich organizuje z zasiłku Ministerstwa W. R. i O. P. miesięczny Kurs bibliotekarski w czasie od 8 maja do 8 czerwca br. Kurs przeznaczony jest dla czynnych już pracowników bibliotek ogólnokształcących miejskich i wiejskich, referentów oświatowych przy wydziałach powiatowych oraz poważnych kandydatów do pracy w bibliotekach ogólnokształcących, którzy posiadają co najmniej 6-miesięczną całodzienną praktykę biblioteczną oraz pewne wyrobienie w dziedzinie pracy społeczno-oświatowej.

Kurs jest bezpłatny. Liczba uczestników ograniczona do 30.

Dla umożliwienia pobytu w Warszawie kandydatom zamiejscowym Ministerstwo W. R. i O. P. udziela stypendjów w wysokości 150 zł na osobę. Liczba stypendjów ściśle ograniczona. Pierwszeństwo w otrzymaniu stypendjum mają kandydaci, delegowani przez zrzeszenia oświatowe i samorządy terytorjalne. Bibliotekarze, którzy są czynnymi nauczycielami publicznych szkół powszechnych, szkół średnich i seminarjów nauczycielskich, nie będą mogli korzystać z urlopu w celu wzięcia udziału w kursie.

Podania z dołączeniem kopij świadectw szkolnych oraz krótkiego życiorysu, własnoręcznie napisanego, należy składać w lokalu Poradni Bibliotecznej. Ubiegający się o stypendja muszą załączyć równocześnie specjalne podania. Poradnia będzie się starała ułatwić kandydatom z prowincji znalezienie pomieszczenia na czas trwania kursu. Życzenia w tej sprawie należy zaznaczać w podaniu.

Osoby, przyjęte na kurs, otrzymują zawiadomienie piśmienne i szczegółowy program.

Wszelkich informacji, dotyczących kursu, udziela tylko Poradnia Biblioteczna we wtorki, czwartki i soboty od godz. 9 do 11 rano.

Adres Poradni: Warszawa, ul. Hoża 74. Telefon 430-93.

W miesiącu maju odbędą się prelekcje radiowe z cyklu: Pogadanki dla rodziców i wychowawców w następującym porządku:

2. maja: J. Klimaszewski: Wędrowny obóz Akademickiego Koła Krajoznawczego w Gorganach i na Czarnohorze.

9. maja: Dr M. Fruchländer: Znaczenie środowiska w wychowaniu.

16. maja: Zarembina: Znaczenie przysposobienia wojskowego dla dziewcząt.

23. maja: Dr St. Ciesielska-Borkowska: Szkolnictwo żeńskie we Francji.

30. maja: Dr St. Niemećówna: Dzieło oświatowe w Szwecji.

100.

OGŁOSZENIA.

Książki nadesłane.

Emilja Steinbokówna. Współpraca domu ze szkołą. Książnica-Atlas. Lwów, Warszawa 1930.

Dr A. Ryniewicz. Wybór języków obcych w naszych szkołach a interesy ogólnopństwowe. Odbitka z Kwartalnika Pedagogicznego, Warszawa 1930.

Józef Stauber. Polacy na szlakach świata. Biblioteka ilustrowanych wykładów naukowych. Warszawa 1929.

Dr Ludwik Ręgorowicz. Szkolnictwo w miastach Krakowa w dobie Kuratorji Józefa hr. Załuskiego. Nakładem Naukowego Towarzystwa Pedagogicznego 1930.

Biblioteka Narodowa. Ksenofont. Sympozjon oraz wybór pism. Nr. 39, Serja II. Kraków 1930.

Adam Wandasiewicz. Nowe śpiewy historyczne. Nakładem autora. Kraków 1930.

Adam Wandasiewicz. Mężowie starożytności. Nakładem autora. Kraków 1922.

Adam Wandasiewicz. Wiwat ojczyzna, jej Ludy i Stany. Nakładem autora. Kraków 1923.

F. Filipkowska-Szemplińska. Organizacja bibliotek szkolnych. Wydawnictwo Polskiego Towarzystwa Wydawców książek. 1930.

Józefa Joteyko. Księga pamiątkowa poświęcona jej życiu i działalności. Odbitka z polskiego kwartalnika psychologii. Tom II. Nr. 2-47. Nakład Związku P. N. S. P. Warszawa 1929.

Stanisław Szober. Zasady nauczania języka polskiego. Książnica-Atlas Lwów, Warszawa 1930.

Czasopisma nadesłane.

Ciąg dalszy.

Pokłosie szkolne, miesięcznik poświęcony szkolnictwu powszechnemu, organ poradni pedagogicznej nauczycielstwa szkół powszechnych w Płocku.

Przegląd samorządowy, bezpłatny tygodnik dla czytelników „Samorządu Miejskiego“, organ Związku miast polskich, w Warszawie.

Przyjaciel szkoły, dwutygodnik nauczycielstwa polskiego w Poznaniu.